

1. Selma Hanım, evli ve iki çocuk annesidir. Şehir hastanesinde kulak burun boğaz uzmanı olarak görev yapmaktadır. Hastaneye servisle gidip gelmektedir. Selma Hanım, hastalarıyla tek tek ilgilenmekte ve onların tedavi süreçlerine yardımcı olmaktadır. Akşamları eve döndüğünde eşi Salih Bey'e o gün yaşadığı ilginç bir olay varsa onları anlatmaktadır.

Bu parçaya göre Selma Hanım'ın üstlendiği sosyal rollerden 3 tanesini yazınız. (15 Puan)

1.
2.
3.

SB.6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.

AÇIKLAMA

Metinde anlatılan rollerden **3 tanesini** belirten öğrenci cevapları, doğru kabul edilecektir.

DOĞRU YANIT

- Eş
- Anne
- Doktor / Uzman / Hekim / Sağlık Görevlisi / Hastane Personeli
- Yolcu

(15 Puan)

KISMİ PUAN 1

Doğru yanıtlardan yalnızca **ikisini** yazan kısmi puan alır.

(10 Puan)

KISMİ PUAN 2

Doğru yanıtlardan yalnızca **birini** yazan kısmi puan alır.

(5 Puan)

YANLIŞ YANIT

Doğru yanıtlar dışında verilen cevaplar

(0 Puan)

BOŞ YANIT

Herhangi bir yanıtı olmayan cevaplar boş kabul edilecektir.

(0 Puan)

2. İnsanların duygu ve düşüncelerini birbirine aktarmak için sözcükler ya da işaretler aracılığıyla kurduğu iletişime dil adı verilir. Bir milletin yaşayışına dair her türlü maddi ve manevi değerler, dil ile ifade edilir.

Dilin önemi ile ilgili bir afiş tasarlasaydınız sloganınız ne olurdu? Yazınız. (15 Puan)

SB.6.1.2. Sosyal, kültürel ve tarihî bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder.

AÇIKLAMA

- Dilin önemini,
- Dilin millî kimliğini,
- Dilin korunması ve geliştirilmesini,
- Dil ve kültür arasındaki ilişkinin önemini

belirten slogan tarzındaki ifadeler doğru yanıt olarak kabul edilecektir.

DOĞRU YANIT

Örnek Yanıtlar:

- Dilimizle var oluruz.
- Dilini koru, geleceğine sahip çık.
- ...

(15 Puan)

YANLIŞ YANIT

Doğru yanıtlar dışında verilen cevaplar

(0 Puan)

BOŞ YANIT

Herhangi bir yanıtı olmayan cevaplar boş kabul edilecektir.

(0 Puan)

3. Bir iş insanı, şirketine yönetici olarak işe alacağı adaylarla görüşmelerini yemek eşliğinde yaparmış. Yine böyle bir yemekte gelen adaya "Buyurun hem yemeğimizi yiyelim hem de görüşmemizi yapalım." demiş. Aday, daha yemeğin tadına bakmadan hemen tuza uzanmış. Yemeğin sonunda iş insanı "Beyefendi, size teşekkür ederim ama sizi fabrikamda müdür olarak işe alamam." demiş. Aday şaşkınlıkla ve nedenini sormuş. O da bu soruya, "Ben, önüne gelen çorbanın tadına bile bakmadan tuz atan birine fabrikamı teslim edemem." diyerek yanıt vermiş.

Metne göre iş insanı, toplumda uyum içinde yaşayabilmek için hangi kavramın önemini anlatmak istemiştir? Yazınız. (10 Puan)

SB.6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları sorgular.

AÇIKLAMA

"Ön yargı" ifadesini belirten cevaplar, doğru yanıt olarak kabul edilecektir.

DOĞRU YANIT

Ön yargının / Peşin hükümün

(10 Puan)

YANLIŞ YANIT

Doğru yanıtlar dışında verilen cevaplar

(0 Puan)

BOŞ YANIT

Herhangi bir yanıtı olmayan cevaplar boş kabul edilecektir.

(0 Puan)

4. Ülkemizde birçok belediyenin giysi kumbarası uygulaması bulunmaktadır. İnsanlar kullanmadıkları kıyafet, ayakkabı ve tekstil ürünlerini giysi kumbaralarına bırakmaktadır. Belediye çalışanları belirli aralıklarla kumbaralarda biriken ürünleri alarak ayrıştırma merkezine götürmektedir. Burada kullanılabilir olan ürünler, gerekli temizlikleri yapılarak ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmaktadır.

Parçada anlatılan uygulama, toplum hayatında hangi kavramın öneminden bahsetmektedir? Yazınız. (10 Puan)

SB.6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.

AÇIKLAMA

“Yardımlaşma veya dayanışma” kavramını belirten cevaplar, doğru yanıt olarak kabul edilecektir. İfadelerden sadece biri yazılsa da tam puan verilecektir.

DOĞRU YANIT

- Yardımlaşma ve dayanışma
- Yardımlaşma
- Dayanışma

(10 Puan)

YANLIŞ YANIT

Doğru yanıtlar dışında verilen cevaplar

(0 Puan)

BOŞ YANIT

Herhangi bir yanıtı olmayan cevaplar boş kabul edilecektir.

(0 Puan)

KAHRAMANMARAŞ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
Bu soruların telif hakları Kahramanmaraş Ölçme Değerlendirme Merkezine aittir. Kahramanmaraş Ölçme Değerlendirme
Merkezinin yazılı izni olmadan hiçbir kişi, kurum veya kuruluş tarafından kullanılamaz.

5. Özgürce alışveriş yapabilmek de haklarımız arasındadır. Bize düşen, yaptığımız alışverişlerde bilinçli ve sorumluluk sahibi bir vatandaş davranışı sergilemektir.

İnternette alışveriş yaparken sanal dolandırıcılıktan korunmak için dikkat etmemiz gereken davranışlardan 2 tanesini yazınız. (20 Puan)

1.
2.

SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.

AÇIKLAMA

Doğru yanıtlar kısmındaki ifadelerden veya benzerlerinden **ikisini** yazan öğrenci, **tam puan** alacaktır.

DOĞRU YANIT

- Güvenliğinden emin olmadığımız internet sitelerinden alışveriş yapmamalıyız.
- Telefon aramalarında bankadan aradığını söyleyen kişilere kişisel bilgilerimizi vermemeliyiz.
- Cep telefonumuza gelen mesajların hepsinin doğruluğuna inanmamalıyız.
- Telefon üzerinden ürün satmak isteyen kişilere güvenmemeliyiz.
- ATM’lerde işlem yaparken kamera, kart giriş mekanizması gibi alanları kontrol etmeliyiz. Buradan kopyalanan bilgilerle internet üzerinden kartımızdan para çekilebilir veya alışveriş yapılabilir.
- Sosyal medya sitelerine üye olurken kişisel bilgilerimizle giriş yapmamalıyız.
- ...

(20 Puan)

KISMİ PUAN

Doğru yanıtlardan yalnızca **birini** yazan kısmi puan alır.

(10 Puan)

YANLIŞ YANIT

Doğru yanıtlar dışında verilen cevaplar

(0 Puan)

BOŞ YANIT

Herhangi bir yanıtı olmayan cevaplar boş kabul edilecektir.

(0 Puan)

6. Orta Asya'da yaşayan Türkler arasında "Gök Tanrı inancı" yaygındı. Gök Tanrı'yı hem gök hem Tanrı anlamlarına gelen bir yücelik sıfatı olan "Tengri" kelimesiyle ifade ederlerdi. Türkler, ölen kişiyi kıymetli eşyalarıyla beraber "kurgan" adı verilen mezarlara gömerlerdi.

Ölen kişilerin Kurgan adlı mezarlara eşyalarıyla birlikte gömülmesinin nedeni nedir? Açıklayınız. (10 Puan)

SB.6.2.1. Orta Asya'da kurulan ilk Türk devletlerinin coğrafi, siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerine ilişkin çıkarımlarda bulunur.

AÇIKLAMA

"Ahiret inancı" kavramını belirten cevaplar, doğru yanıt olarak kabul edilecektir.

DOĞRU YANIT

- Ölümden sonra yaşamın devam ettiğine inanmaları
- Yeniden dirileceğine inanmaları
- Ahiret inancına sahip olmaları
- ...

(10 Puan)

YANLIŞ YANIT

Doğru yanıtlar dışında verilen cevaplar

(0 Puan)

BOŞ YANIT

Herhangi bir yanıtı olmayan cevaplar boş kabul edilecektir.

(0 Puan)

7. İslamiyet öncesinde Arap Yarımadası'ndaki Cahiliye Dönemi'nin özelliklerinden 2 tanesini yazınız. (20 Puan)
1.
 2.

SB.6.2.2. İslamiyet'in ortaya çıkışını ve beraberinde getirdiği değişimleri yorumlar.

AÇIKLAMA

Doğru yanıtlar kısmındaki ifadelerden veya benzerlerinden **ikisini** yazan öğrenci, **tam puan** alacaktır.

DOĞRU YANIT

- Kabileler arasında kan davaları vardı ve bu yüzden savaşlar çıkıyordu.
- Kişilerin işlediği suçlardan aileleri de sorumlu tutuluyordu.
- Kölelere kötü davranılıyordu.
- Kadınlar ve kız çocukları değer görmüyordu.
- Putperestlik, falcılık ve büyücülük yaygındı.
- Yağma ve hırsızlık yaygındı.
- Okuma yazma öğrenmeye önem verilmezdi.
- ...

(20 Puan)

KISMİ PUAN

Dönemin özelliklerinden yalnızca bir tanesini yazan kısmi puan alır.

(10 Puan)

YANLIŞ YANIT

Doğru yanıtlar dışında verilen cevaplar

(0 Puan)

BOŞ YANIT

Herhangi bir yanıtı olmayan cevaplar boş kabul edilecektir.

(0 Puan)